

[Anker Lau.]

Folketingstidende under sidste års behandling af sagen, og jeg skal derfor ikke nu spille det høje tings tid ved at gentage noget i den retning, men blot understrege, at den protest, der foreligger denne gang, er i forstærket form. Hele det danske erhvervsliv med undtagelse af den lille gruppe konsummælke-mejerier med tilhørende privilegerede leverandører, som har et monopol i byerne, står stadig samlet i modstanden mod den monopolsocialistiske udvikling, som nu indledes med lovgivningen om mælkehandelen. Det forekommer mig at være en så væsentlig kendsgerning, at det burde have forhindret en regering, som omfatter både det radikale venstre og retsforbundet, i at gennemtrumfe en lov som denne.

Jeg finder i øvrigt ingen anledning til her for tredje eller fjerde gang at genopfriske hele den argumentation eller diskussion, som vi nu har hørt så ofte. Jeg skal i den henseende henvise til mindretallets udtalelse i mælkekommissionens betænkning fra 1955 og til det høje tings mange tidligere forhandlinger om sagen. Kun vil jeg gerne endnu en gang ganske kort understrege to ting: for det første er der ikke ført noget bevis for, at monopoliseringen har givet nogen prisfordel, som ikke kunne opnås under frie forhold, og for det andet er det bekræftet, at den sundhedsmæssige side af sagen ikke behøver at blive forringet under frie forhold. I øvrigt er det en mærkelig taktik, man somme tider anvender, når man på en række områder beklager sig over manglende konkurrence. Hvert øjeblik, når der er erhvervspolitiske forhold til diskussion her i tinget, beklager man sig over, at erhvervene ikke vil konkurrere, og jeg kan i så henseende henvise til de mange udtalelser, der er faldet ved monopollovens behandling i sin tid. Her har man imidlertid et område, hvor der var konkurrence, før ordningerne blev sat i kraft, og det første, man gør, er at afskaffe konkurrencen og skabe et monopol! Jeg tror som sagt, at man i virkeligheden er kommet til det stadium nu, hvor al diskussion er mere eller mindre overflødig, hvor et ja eller nej må afgøre sagen. Viggo Hørup skal engang have sagt disse vise ord, at når alle gode argumenter for og imod er brugt op, bliver der altid det tilbage, om man vil eller ikke vil.

Her tror jeg vi står i dag. Vi vil altså ikke. Derfor har vi stillet ændringsforslag nr. 1. Det går ud på, at mælke monopolerne skal afvikles i løbet af et kort åremål. Da forholdene med hensyn til de løbende koncessioner er forskellige i de forskellige byer, har vi ment det rigtigt, at det blev kommunalbestyrelserne, der fastsatte de omgangsbestemmelser, som nødvendigvis må til, og derfor har man foreslået indsat et navn, som skal afgøre de stridsspørgsmål, som naturligvis på dette som så mange andre områder opstår, når noget skal afvikles. Dette forslag er med en ganske uvæsentlig forskel identisk med det forslag nr. 2, som vi stillede i kommissionsbetænkningen. I kommissionen fik dette forslag tilslutning fra repræsentanter for Landbrugsrådet, Storkøbenhavns Detailmejerier, Den danske Bagerstands Fællesorganisation, det konservative folkeparti, venstre og retsforbundet. Det ville jo have sin betydning, om retsforbundet også i dag ville støtte forslaget, men arbejdet i udvalget giver desværre ikke grund til håb herom.

Efterhånden som årene er gået under mælkeordningen, har der vist sig flere og flere irritationsmomenter rundt omkring. Livet vokser simpelt hen ud af de rammer, som man tvangsmæssigt har lagt denne handel i. Distriktsfordelingen i København er jo allerede helt skæv i dag. Befolkningen vokser ude i omegnen, men de tre store mejerier inde i byen skyder så deres distrikter ud i omegnen, så at i alt fald det, man ville opnå i retning af det rationelle, forsvinder. Havde livet selv fået lov til at råde, var de mejerier, der lå derude, vokset op naturligt; nu holder man dem kunstigt nede.

Det er jo ikke blot i byerne, at dette monopolsystem føles mere og mere urimeligt. Der er også en voksende spænding mellem de landmænd, som har fået andel i monopolleverancerne, og de landmænd, som ikke kan få lov til at levere til byerne. Jeg kender bl. a. et tilfælde i Holbæk, hvor landmændene inden for Holbæk kommune holdes ude til fordel for længere borte liggende landbrugere. Hvad så? Landmændene i Holbæk må køre endnu længere væk end ind til byen for at komme af med deres mælk. Det er ikke videre rationelt. Der er tilfælde af lignende stridigheder rundt omkring i